

DOMOVINA

Uredništvo

je na Schillerjevi cesti št. 3. — Dopolne blagovilne fran-
kiziraj, rokopisi so ne vršajo.

Ishaja trikrat na teden, vsak ponedeljek, sredo in petek; ter vsaj za
Avstrijo in Nemčijo 12 krov, pol leta 6 krov, 3 mesece 3 krov. Za Ameriko
in druge dele tako več, kolikor znaša poština, namreč: Na leto 17 krov,
pol leta 8 krov 50 vin. Naročnika se pošilja upravitelju, plačajo se vspejre.

Za Iskoriste

se plačuje od vsake peti-vrste po 20 stinjev za vsa-
kokrat za večje Iskoriste in mnogokratno Iskoristanje
vsakega popisa.

Pravne pripombe k volitvi velikega posestva za celjski okrajni zastop.

„Domovina“ je že poročala, da je celjsko okrajno glavarstvo gospoda Fazarinca iz imenika velikih posestnikov izbrinilo. Kakor smo izvedeli, zgodilo se je to, ker so Nemci glavarstvo neresnito naznanili, da bi bil g. Fazarine nekaj svojega posestva prodal. Ko je nato gosp. dr. Hrašovec okrajno glavarstvo opozoril, da ni g. Fazarine od svojega zemljišča ničesar prodal, objubil mi je tedanji vodja okr. glavarstva baron Apfelter, da bo od omenjenega naveden znotaj namestništva poročal in da bo obo gosp. Fazarinca zopet zapisalo med volilce.

G. Fazarine pa ni bil več sprejet v imenik velikih posestnikov. „Uradna zmošta“ okr. glavarstva je vzel Slovencev eden glas.

Med volilne posestnike ni okrajno glavarstvo sprejelo ml. sina g. viteza Berkasa in dedičev g. Senice iz Zalta. Tako so torej Slovenci na prili ob tri glasove.

Pri volitvi sami je volilna komisija (odbor) zavrel glas za levko soseščo (guajso), za rodbino Prannseis in št. Jurja, za rodbino Binci in Trbovelj in za gospe Dečko, ter tako Slovencev vrela štiri glasova. Tako so torej Slovenci krivično izgubili sedem glasov.

Na drugi strani je volilna komisija, ker je bila v večini nemška, pripustila k volitvi Trbovsko premovalno družbo, meščanski preskrbovalni

zaklad mesta Celje, katerega v pravnem smislu sploh ni, in pooblaščenca gosp. majorja viteza Geramba, kot postavnega zastopnika ml. hčere njegove, ki je lastnica „Tranovne vile“ na Lavi pri Celju.

Zastopnik vlade pri volitvi, gosp. komisar dr. Breschar ni stal na višini oblasti in dolžnosti, katero mu nalaga § 32. postav za okrajne zastope.

G. komisar je imel skrbeti za izpolnjevanje postav in vzdrževanje mira in reda. Skrb za izpolnjevanje postav kaže vladnemu zastopniku, da sklepe volilne komisije, kateri so protipostavi, razveljavljuje (sistiri), kar je tudi g. dr. Hrašovec od g. komisarja zahteval, — ne pa da samo svoje mnenje izreče in proti temu dopusti nepostavne volitve.

Opominjamo glede tega na zadnjo delovnooboro volitev v Celju, pri kateri je vladni volilni komisar namestnik svetnik g. baron Apfelter s sistiral nek protipostaven sklep volilne komisije, katero so vodilo iste glave celjskega mesta, kakor zadnjo volitev velikega posestva v okrajni zastop. In volilni red za celjski zbor vladnemu komisarju ne nalaga izrecno „skrb za izpolnjevanje postav“, kakor oni za okrajne zastope, ampak pravi samo, da se volitev godi v „navzočnosti vladnega komisarja“. Vladni odposlanci se bodo pri volitvah morali poprijeti predpisane jim oblastnosti, enogube pri volitvah in spriti prepovedovati izvršitev nepostavnih sklepov komisije.

Ako bi bil g. dr. Breschar se tako ravnal, volila bi bila pooblaščenca gospe Dečko in rodbino Prannseis, volil

bi bil župan leviki, ne voliti bi pa bili župan celjski za namiljeni meščanski preskrbovalni zaklad, pooblaščenec majorja Geramba in oči Trbovski premovalni družbe in Slovenci bi bili imeli, ako g. Fazarinca, rodbine Senice in ml. g. viteza Berkasa niti ne štejemo, tri glasove večine.

Glede gospe Dečko naglašal je pri volitvi dr. Ambrožič, da za njo kakor za vsako zakonsko ženo po postavi ne sme nihče drugi voliti kakor soprog. Seveda je nemška volilna komisija temu pritrčila. Pa postava ima gotovo samo ene slučajne v mislih, da je soprog voliti zmogel. To pa žalibog g. dr. Dečko ni, ampak je v takem stanju, da gospe soprega ne živi in ne more živeti s njim v zakonski skupnosti in le to opravičuje gospe Dečko pooblastiti drugega moža po § 15. odst. 2. postav za okrajne zastope. Druge pravice gospe Dečko danes ne razpravljam.

G. major Geramb je oče maloletne volilke in po ravno omenjenem paragrafu imajo za nesamopravne veleposestnike voliti njih zastopniki, ki je očetje, varuhi ali keratorji (oskrbniki) sami, ne pa pooblaščenec teh zastopnikov. Zato je bilo pooblastilo g. majorja Geramba neveljavno. Veljavno bi bilo, ako bi bil g. major sam, ne pa njegova ml. hči, veleposestnik.

Za trbovsko premovalno družbo so pustili voliti inženirja Herdena, ki je imel gospodarsko pooblastilo iz leta 1899, ne pooblastila za to volitev. In tudi predloženo pooblastilo ni bilo dano od sedaj opravičenih voščiteljev

družbe in torej ni ustrezalo § 15. odst. 4. in 7. za to veljavne postav.

Celjski meščanski preskrbovalni zaklad (Bürgerversorgungsfond) ni pravno truplo ali korporacija, ampak naprava celjske mestne občine, kakor n. pr. njene šole. Župan celjski dr. pl. Jabornegg je sam pri volitvi priznal da imenovani zaklad, ni ustanova ali korporacija in vendar mu je njegova vest in pravniška čast pripadala voliti za ta zaklad posebej in za druga mestna posestva posebej, tako da je oddal za občino celjsko protipostavo dva glasa, namesto samo enega. Nerazumljivo mora biti pravnikom, kako je sodišče moglo vpisati v zemljiško knjigo omenjeni fond za lastnika zemljišča Spodnji Lanhof, ker se mu vendar pravni obstanek tega fonda kot korporacije ni dokazal in ni dokazati mogel.

Rodbina Prannseis je imela postavno izkazanega pooblaščenca, župan leviki je bil postavno izkazan, vendar komisar dr. Breschar ni razveljavil, kakor bi bil moral, ne zavrnitve teh volitev in gospe Dečko, in na drugi strani ne Trbovskega pooblaščenca, ne drugega glasa celjske mestne občine, in ne pooblaščenca gospoda majorja Geramba.

S tem smo pojasnili pravno stran volitve.

V prihodnje Jazna železnica se bode smela več voliti kot velika zemljiška posestnica, ker je glede volitev v brežem okraju pravnočno razsodeno, da ne spada v to skupino, ampak med velike trgovine in obrti.

LISTEK.

Zvonikar.

Poljske napisal Henrik Sienkiewicz. —
Poučevani J. Glasar.

Zakaj ne intenzim imena mesta, katerega posebnosti sem obiskal meseca avgusta preteklega leta, to se bo pokazalo v tekni moje povesti. Za ta čas naj razstojne, če povem, da leži to mesto na meji poljskega kraljevstva in da je zelo vredno, da si ga človek ogleda. Ima zanimiva, pokrite hodnike ob hišah na ulici, stari rotovž in še bolj stari, a mahom porušeni cerkev, ki je polna zanimive opreme in grobov takih ljudi, o katerih pravi pesem, da so nekdaj grozili vsa mesta in danes ležajo še vedno pozorno s kamnenimi očmi svojih nagrobnih spomenikov.

Ko sem prišel v mesto, sem, ker mi je bilo v mesta moglo ostati samo do večera, takoj v krčmi vprašal za človeka, ki bi mi hitro in sstančno razkazal mesto. Ker so človek, so mi odgovorili, lahko to poč najbolje

opravi č. zvonikar, ki je nenavaden človek, ki razzorja celo cerkev in ki je sraven tega zvonikar. Pri cerkvi služi že nekaj nad štirideset let, jo pozna kakor „sam gospod škof“ in jo zelo rad razkazuje.

Ko se mi je to povedalo, sem za četrat reš posejje potikal na vrata hišice, ki se je ob veliki cerkvi zdelo kakor mala gubica, ki je rasla v senci velikega hrasta. Otvoril mi je vrata cerkvenik sam — kakor se je posejje pokazalo, edini prebivalec v tej hišici —; ko je zvedel, kaj bi rad, mi je drage volje objubil, da mi bo razkazal cerkev in pokopališče.

Bil je starec z lasmi, belimi kakor mleko, ki so mu stili v oči in z belimi, navzdol visječimi brkami. Pozornost je vzbudila pri meni njegova svedra, skoro mladeniška barva v lice in volike, sinje oči, ki so gledale vprašujoče in nezanesno. Ta nezanesni pogled je bil v čudnem nasprotju s odkritim, skoro otroškim izrazom v obličju. Po prvih besedah, ki jih je izpregovoril starec, sem spoznal, da ni domačin.

— Ali ste iz Litve doma? — sem ga vprašal.

Bil je očividno g.ah ali pa se je delal gluhga, da bi lahko vsak odgovoril prej dobro premislil, ker je čakal, dal roko k ušesu in šele čez nekaj časa odgovoril s počasnim, zategnjenim glasom.

— Zakaj?

— Ker naglašate besede po literatko.

Na to je očividno nezadovoljen mignil s rameni.

Po literatko naglašam! Po literatko — je ponovil in si odčelil vsakokrat, kakor bi premišljeval vsako besedo posebej. — Kdo to ve? Tukaj, tukaj mi pravijo, da govorim po literatko, a kak je literatki naglas! Oni pravijo: noga, tudi jaz govorim: noga; oni pravijo: glava, tudi jaz govorim: glava. Kaj se hotejo potem od mene! Pravijo, da pojem, kadar govorim, a tudi Poljaki v kraljevstvu pejejo; če pa jim to rečeš, pa se ti še smejejo.

— Jaz se ne smejim: spoznal pa sem, da ste Litvin, ker sem mnogo prebival na Litvi in ker sem celo pisal o dogodkih, ki so se nekdaj na Litvi godili.

— Potem ste pisatelj ali kaj?

— Tako je.

— A „katero knjigo“ ste napisali o naši Litvi?

— O švedskih vojnah ob časa kralja Jana Kazimira.

Starček obrca se je razjasnil, kakor bi padel nanj žarek solca in začel je govoriti s hitrejšim, živahnijim glasom: — Gospod! „Potop“ — kaj? Poznam ga: kako neki ne? In še sedaj se čutim, da vas nisem takoj spoznal, ker sem pri nekem dobrotniku videl vašo podobo in si jo večkrat ogledal. O, ti moj mili Bog! Tudi jaz sem od tam doma!... Tam nekdaj od Lande... Tam se najdejo še danes Batrini, Gošćevici in v Pacunelach sem za mlada večkrat bil.

— Ali so Pacunelke še vedno tako lepe?

— Še, še, a nekatere so se od nekdajnih časov sem močno spremenile. O ti moj mili Bog! — vi ste torej napisali „Potop“? Gotovo nihče drugi, saj vas poznam po sliki. Bog vas sprimi! In sedaj vam bom za to povesti o naših krajih tako razkazal cerkev in vse, kar je v njej, kakor še nisem nikoli.

(Dolje pribeščje.)

Končno moramo pa omeniti težavo razumevanja mnogih postavnih dolžnosti veljavnega in javnega („političnega“) prava sploh in da se od tega na vseslovenski skori nič ne uči. Upravno sodišče pa ne sodi dosledno.

Zaradi nepostavnosti pri volitvi velikega posestva za okrajni zastop trga Zalec in St. Jurij ne bodeva volila svojih zastopnikov in zato se okrajni zastop celjski tudi sedaj ne bodo ustanovili. Kako bi bilo postavo o okrajnih zastopih spremeniti, o tem pisamo drugo pot. Morebiti pride stvar v pravi tok, kadar se bodo snovala okrožja (krogi, Kreise) in njih zastopi po zadnjem prestolnem govoru cesarja.

Politični pregled.

Domače doželo.

1) Zadnji t. j. tretjem glasovanju o nagodbi treba se pripomniti, da se je ob tej priliki pokazala precejšnja zmožnost v vladni večini. Poslanec dr. Šusteršič je stavil predlog o neklih prenosnih glade prg dalmatinskih železnice, vsled tega smo vladne stranke vedele, kako naj glasujejo Slovani in klerikali so glasovali za Šusteršičev predlog, drugi so glasovali proti. Jednaka zmožnost je vladala na ministrskih sedetih. Ministra Derschatta in Poschka sta glasovala proti, ministri Gressmann in Ehrenboch za Šusteršičev predlog. Poslanec Choc je stavil predlog, naj se presteže razmerje glasov. Ker je pa stavil ta predlog prekasno, ga preždeni Weiskirchner ni upošteval. Pozneje je stavil isti poslanec pravčasno tak predlog, predsednik je za to propasil, da je še „glasovanje“ in ga zgledni ni vzol v obzir. To je češke radikalne sicer razburilo, a nagodba je bila takoj sprejeta. Komaj je imel bar. Beck nagodbo v žepu, že je zadal poslanski zbornici krpeko za znanstvo v zahvalo. Sprejete Sillingerjev (čeh klerik) resolucije o splošnem varstvu narodnostnega zakona na Ogrskem, je napravilo v Budimpešti mnogo slabe krvi. Wekerle je pod vplivom madžarske koalicije telefonično zahteval, naj baron Beck v parlamentu vso stvar na tak ali tak način popravi — in baron Beck se je tej nečestni predrznosti madžarskih prenapetih vedel in je ko jo sprejeto nagodbo v tretjem branju vetal in dal zbornici lekcijo o dobrem obnašanju v nadi, da ne bode nikdar več sprejemala podobnih resolucij, katere so podobne nekakemu vmešavanju v notranje razmere sosedne, v tem obziru popolnoma samostojne Ogrske. Pripomniti treba, da je posl. Sillinger član vladne stranke in da so za njegov predlog glasovale vse vladne stranke in da je torej ta klobuta bila prva Beckova zahvala svoji večini za sprejeto nagodbo. Pomisliti treba nadalje, da je bila ta resolucija, katere za avstrijsko vlado nikakor ni obvezna in bi jo torej tudi lahko popolnoma prezrla ako je ni mogla ali ni hotela upoštevati — in vendar je bar. Beck splošno Wekerle željo in kaznovan avstrijski parlament, češ, „da se vmešanje v notranje stvari Ogrske.“ To je zbornico razburilo in dala je Becka primeren odgovor sprejemati predlog posl. Choca, naj se o Beckovi izjavi odpre debata. Dan, kdaj naj se o tem razpravi, ni določeno, — zato je prav lahko mogoče, da se bode stvar zavlačevala in končno, ko se vse pozabi, vzela z dnevnega reda. — Nezadovoljnost z Beckovo nesporazumno popustljivostjo je pa tudi v vladnih strankah velika in tudi Lueger je ta korak v krogih somišljenikov odločno karal in obojeval.

V sredo se je priznala najpogostejša razpravljanja o začasnem proračunu in o državnem proračunu brez posebnih tedaj, „proti so glasovali samo češki radikalci. Proračun se je izročil odseku, o začasnem proračunu se je pričela meritorna razprava.

V sredo zvečer so se izvršile volitve v delegacijo. Za Štajersko sta izvoljena Nemca Hagenhofer in Hofmann-Welkenhof, za Kranjsko pa dr. Šusteršič.

V večerini seji državnega zbora se je nadaljeval pogovor o začasnem proračunu. Zanimiva je izjava Beckova, tekmo seje: vlada misli v najkrajšem času začeti akcijo za narodnostni sporazum; in ne le to: to akcijo hoče zvesti s preustrojenjem cele države. Mi moramo to le pozdravljati, saj nam mori boj za obstanek vse razvite na gospodarskem in kulturnem polju. Želimo je le, da bi se pri eventualnem sporazumu oziralo tudi nekoliko na slabšeje!

Posl. Koskar je vložil včeraj nojni predlog glede boleznice Purkla-Pitj-Rogatec-Brežice.

Danes ima avstr. delegacija prvo sejo. — Včeraj je imel vinorejski odsek svojo sejo. Obnavljali so se posojila za nove vinograde, nadalje plačevanje in nastavljanje kletarskih nadzornikov. Poslanec dr. Ploj je predlagal naj se število kletarskih nadzornikov na Štajerskem, Kranjskem in v Istri pomnoži. Izvedlo se je na to odposlankstvo, v katerem je tudi dr. Ploj, da bo želje vinorejskega odseka naznanilo na dostojnih mestih.

Dopisi.

Dr. Benkovičeva „narodnost“. Kakor znano, je rekel g. dr. Janko Sernec, praktični zdravnik v Celju na shodu v St. Jurju ob Jaž. žel. dne 26. avg. t. l. dr. Benkoviča, da se je vozil na Zidanesem in Hrastnik (sklepati z Nemci za odje volitve zveze). Dr. Benkovič je bil dovolj predrzen, da je zabrisal g. dr. Janko Serneca v obraz „Vi ste nesramen lažnjavec.“ Kako plačilo s pasjim bičem je dobil dr. Benkovič za te besede, je znano celemu Sp. Stajercu. Zdej pa tudi pogledno, kako zelo opravičena so bila očitanja g. dr. Serneca dr. Benkoviča. G. Franc Wiltchnig iz Hrastnika je izjavil pred sodiščem v Laškem trgu (g. dr. Sernec je namreč vložil tožbo proti odgov. urodniku „Pos. Straža“) ok. sodišča v Novem mestu radi razšajenja časti, ker mu je „P. S.“ očitala, da mu ostane „nesramen lažnjavec“ kot vedno zasramovanje):

„Ko se je pokazalo pri zadnji volitvi za državni zbor, da pride med Rolen in dr. Benkovičem do odje volitve, sklenili smo mi Nemci v Hrastniku, da oddamo naše glasove pri odji volitvi dr. Benkoviču, ako nam ta obljubi, da ne bo protiven našim prizadetjem, da dočimo v Hrastniku nemško šolo, ako že ne more ta prizadetja naravnost podpirati.

To smo naznanili dr. Benkoviču pisмено.

Ko je potem dr. Benkovič na Zidanesem mestu imel shod volilcev, nas je o tem obvestil in jaz in Avg. Riehl sva se poljala na Zidanesem most, kjer sva govorila z dr. Benkovičem v navdencem smisla, dr. Benkovič je omenil, da se more nidesar storiti

proti nemški šoli, ker je dano postavno število otrok, da pa bo kot zastopnik Slovencev v krajih, kjer so Slovenci v manjšini isto zahtevalo. Na to smo mu obljubili, da glasujemo zanj in ne za Rola.

Wiltchnig m. p.

Ravnatoko je izpovedal Avgust Riehl iz Hrastnika. Dokaz tega sodna zapisnika akta ok. sodišča v Novem mestu Pr. IV. 4/7

Postopanje dr. Benkovičeva na štajerskem shodu osvetljuje ta izpovedna dovolj. A dostaviti se moramo, da pride njegov list „Pos. Straža“ po Novem letu v Celje kot „Straža“ baje učiti celjskih Slovencev „narodnosti“. Mila nam majka! Glasilo, ki zagovarja tako naravnost izdajalske čine človeka, ki je hotel na vsak način priti v drž. zbornico.

S tem je narodna slovenska javnost za vselej obračunala z dr. Benkovičem.

Mogoče je samo še v družbi „Slov. Gospodarja“ in dr. Korošca, kateri je izjavil 7. febr. 1907, da ne more njegova (to poudarjam!) „Kmetička zveza“ podpirati v mestni skupini Celje novega kandidata „Narodne stranke“ (šlo se je za kandidature g. Rebeke). Upamo, da se zdrav naš narod vzdrži in odstrani iz svoje sredine dr. Benkoviča, dr. Korošca in njih lepo tovaršijo.

K. Štrajhu na mariborskem učiteljskem. (Iz učiteljskih krogov.) V trpkem spominu so vam birmim Majcenovim, gojemcem tiste ere izza dijaških let, ki so jih presegli pri tem „pedagogu“. Mož je pač klerikalno do moga; žalibog da ni tako pristna njegova narodnost; t) so čutili posebno slovenski gojenci, s katerimi je postopal vedno osovnoje kakor z Nemci. Dočim je te kolikor mogoče protiziral, je delal s slovenskimi dijakmi, kakor če bi imel pred seboj krčevinske fantazije, ki so mu svoj čas pod nos kadili cigarete.

Gospod Gabriel se še gotovo spominja gotovega Koprive, ki sedaj neke na Sp. Stajerskem ponemčeje slovensko deo: ta človek, ki je pri vsaki priliki povdarjal svoje nemško mišljenje, je bil pravi ljubljene Majcenov. Sicer bi ne bilo lahko mogoče, da bi kljub vsem slabim redom in vednim poskušanjem iz slovenščine tako lepo zlezal pri matari.

Vse drugače se je godilo s slovenskimi dijakmi, pred temi ni imel takega respekta, kot pred nemškimi. Bedak, tele in vrsta takih epitetov iz živalskega leksikona so bili Majcenovi najljubši primki za slovenske dijakke; z nemškimi si ni upal tako.

Majcenova štrjev je bil poleg drugih tudi vzoren slovenski dijak Jože Umek, ki bi bil danes lahko izobren učitelj, če bi ga usoda ne zanesla v „Lajcnovo ozračje; a zaradi njega je moral zapustiti zavod ter si kot pisar pri nekem odvetniku skrbeti za daljno eksistenco.

Zdej se par glos o njegovem opoku iz slovenščine, zlasti literature. Ta je bila vedno pravcata pastorka pri njem; za likaniranje dijakov se mu je zdelo slovnica bolj pripravna. Tu se naj omenimo njegovo popravljanje Jančičeve slovenske slovnice. Ubogi Jančič!

Kot heroje je slikal Majcen Tomaža Hrena, in druge take ljudi; to, so po njegovem mnenju slovenski klasiki. O Prešernu so zvedeli dijakci od Majcena pač bore malo, saj ta ni bil nikdar po njegovem okusu; sicer ni čudno, ko niti Gregorčič ni našel milosti pri njem. Zona ga je pa obvladala, če je le izgovoril Zupančič-ovo ali pa Cankarjevo ime; o slednjem je „vedno

pravil, da se valja v blatu in kleskah; Zupančič pa se mu je edino s svojimi „Pisanicami“ (mladostno delo) prikupil. Nekdo je čital Akkerčev „Aglaio“, a sredi pesmi je prenehal četi, ne morem naprej, tako se mi „gausi.“ Tako zasitljivo kakor ravno o Akkerču se v Trubarju ni govorilo.

V takem duhu se poučuje slovensko slovostvo na zavodu, kjer bi se imeli vzgajati bodoči slovenski učitelji. Z dr. Bezjakom je zgubilo učiteljske odnosa za ta predmet zmožnega profesorja; in tega se je hotelo nadomestiti s človekom, ki nastopa tako strankarsko v svojih predavanjih. Tu je dolžnost naših naprednih poslancev, da zastavijo svoje moči v to, da dobi mariborsko učiteljske iz slovensčine izpraznjenega, akademsko naobraznega profesorja, kakor ga je imel zavod v dr. Bezjaku. Zdej na učiteljsko ni takega in to je vendar najmanj, kar smemo zahtevati za zavod, iz katerega se rekrutirajo učiteljski naraščaji za Spodnje Stajersko!

Miklavžev večer „Maribor“ in povzročeno društvo „Maribor“ se je prav imenitno obnesel izro „Sanjavi Janko“ so uprizarili otroci, ki so prav dobro rešili svoje naloge. Posebno sanjavi Janko se je postavil kakor kak izkušen igralec, ki v ponosom zre na lavoric svoje umetnosti. Kravni ste bili vili in priče. Po igri je bila deklamacija in nato nastop Miklavža s svojim spremstvom. Tudi letos je bil ta nastop impozanten, kakor prejšnja leta. Dobro bi bilo, če bi vsak Slovenec upošteval krasne besede, ki smo jih slišali iz ust sr. Miklavža. Konecno so se razdelila darila, katerih pa letos ni bilo toliko kakor prejšnja leta.

Društvo „Maribor“ je lahko popolnoma zadovoljno s tem večerom in lahko ponosno zre na svojo društveno godbo — tamburase. Priznati se mora, da še dosedaj nismo imeli tako izvrstnega tamburškega društva, kakor ga imamo sedaj. Slišali smo pred kratkim v „Narodnem domu“ hrvaške tamburase po poklicu, a reči moramo, da ti ne morejo konkurirati z našimi. Hila je torej zelo dolga ta ideja, da se je „slavna“ veteranska godba tokrat nadomestila s tamburši. Zeleni bi le, da bi se to vedno zgodilo, da se obistvijo ne bi našlo s sličnim mišljavcem kakor zadnjikrat pri predstavi „Lampacij vragabanda“. In to godbo, ki bi, če je le kolikaj pravice na svetu, morala se plačati občinstvu, da jo posluška, moramo drago plačevati. S tem donarjem bi se že lahko omislili lastno godbo. Če imajo Slovenci po drugih krajih svoje godbo, zakaj bi jo v Mariboru ne mogli imeti. Govorilo se je o tem sicer o tem že pred nekaj leti, a sedaj je zopet vse zaspalo. Dobro bi bilo, če bi merodajne osebe nekoliko prethatalo to reč, da bi se vsaj prepričali, ali je v Mariboru vobče mogoče misliti na lastno godbo. Po mojem mnenju bi se to gotovo izplačalo.

Ohiok tega večera je bil na galeriji celo dober, le v dvoranu smo pogrešali, kakor navadno, veliko mariborskih Slovencev; ki se pritožujejo k „boljšim“. Na, pa to se jim ne sme vtičati v zlo, saj je Miklavžev večer pridelilo le „Bratno društvo“, kar bi se mogoče ne strinjalo s častjo kakoga ravnatelja ali profesorja.

Pri tej priliki tudi ne smemo pozabiti na gg. duhovnike, ki so posetili Miklavžev večer v takem številu, da se jih niti videlo ni. Ne vem, kaj imajo ti gospodje proti temu večeru, ali jim ni morda dovolj pobožen? Mogoče bi se se potrudili, če bi se napravili kje pri nadvojvodu Ivanu ali pa mogoče v Povalejevem hotelu Alwisu, na pa

v „Narodnem domu“. Društvo „Mari-
bor“, da bo vedelo v prihodnjem letu
se po tem ravna!

Spoznajemo zasnepke celjske.
deželne, volilne okraja,
da se v nedeljo, 22. dec. ob
1. uri pop. skupne udeležke
zasnepnega sestanka v Narod-
nem domu celjskem. — Na
dozvojen rodu je pogovor
glede bodočih volitev v de-
želni zbor. Razgovorjale so
bo tudi o zadnjih volitvah
v celjski okrajni zastop.

Slovenske novice.

Štajersko.

— Iz celjskega poštne urada.
Poštni urad celjski uraduje v nedeljo,
22. decembra cel dan kakor navadno.
Na Božič se oddajajo zavoji in škatle
od 8.—12. predpolne in od 2.—6. po-
polne, na Štefanov dan pa od 8.—12.
predpolne in 1/4.—1/2. polne.
Na Novo leto se oddajajo pisma od
8.—12. predpolne in od 2.—6. pop.,
sprejemajo pa od 7. jutraj do 7. zvečer.
Denarni promet za Novo leto od 8.
predpolne do 6. ure polne.

V nedeljo, dne 22. decembra se
raznašajo pisma in zavoji kakor na-
vadno, na Božič zavoji kakor navadno,
v nedeljo, 29. decembra pisma cel dan,
tudi v okolici. Na Novo leto se raz-
našajo pisma in denar v mestu in
okolici kakor ob delavnikih.

— Iz Celja. Božičnica Ciril-Me-
todove družbe v celjskem otroškem vr-
tu je zelo lepo uspeša. Da ste slišali
srečno posrslav mae Zorice Doljarje,
nasledje deklamacije Cajnovne Ljubi-
milce, Konjere Arrete, Černetove Nadice,
Nastokove Francka, videli „Angeljčkov
svratar“ Dijkove Ivanke in Spindler-
jeve Slavice, „Kaharico“ Trčkove Mi-
mice, „Urbancška zasnepka“ Kagerjeve
Julčke, videli igra „Se pitkum nam
dobro godi“, živu, sliko „Sveta družina“
in palčke bi vam postole solze v oči,
deloma radosti nad malimi igralci de-
loma v spominu na lastno srečno mi-
ladost. Tudi petje je bilo dobro, četudi
je svet taintam kak droben glasek.
Konec je bil seveda najlepši za otroke:
razdelitev potic in igra. Občinstva je
bilo mnogo, posebno mater. Škoda, da
je bilo v majhni sobi tako silno vroče
in nepopirno. Pa celjski in okoljski
šolski otroci menda po mnenju slavne
vlade ne zaslužijo zdravih in zračnih
prostorov.

— Iz Celja. V prihodnjem zae-
danje celjske okrajne sodišča bo
predsedoval predsednik okr. sod. g. pl.
Warmer, namestniki pa so gg. višji
deložni svetnik dr. A. Gregorin in dež.
sodna svetnika dr. Schäfflin in dr.
Smolej.

— Javna zahvala. Slavna občina
Okolica Celje in celjska Posojilnica
podarili sta čebelarstvu podružnici za
Celje in okolico, vstavljajo potrebo te
podružnice, blagotvorno prva 50 in druga
20 kron podpore za nabavo različnega
čebelarstva orodja.

Za ta veličastni dar izrekan tem
potom v imenu podružnice iskreno
zahvalo.

Jožip Koci,
predsednik

— Ponesrečili se je zadnji tok
v Celju posestnik Dobrjace ob Sv. Ro-
saliji pri St. Jurju ob Jutni žel. Ko
je žel in pisarne odvratnika dr. Bra-
torca v Celju se ma je na zadnji stop-
nici spodrsnilo in je tako nesrečno
pešel, da mu je počila črepanja v
glavi. Odpeljali so ga v bolnišnico.

— Zaradi samomora pešca Ar-
čana v celjski bolnišnici je interpe-
liral v drž. zboru posl. Ješovnik. V
interpelaciji se izvaja, da je zakrivil
Arčanova smrt narednik Janžek svoji-
mi sitničarji. Posledica interpelacije
bo gotovo preiskava v celjski vojaš-
nici 87. pešpolka, katere ne bo brez-
uspešna.

— Tajna volilna pravica v ob-
činah se spjele, kakor smo poročali,
na Štajerskem. Glasovalo se bo izlasti-
ke pa kakor doslej osebno. To bo
povzročilo marsikatero izpremembo zla-
stni po nemakarskih občinah.

— Iz Savinske doline. (Mati je
pozabljena). Dolga vrsta let je pre-
tekla odkar počiva ena najkrajnjih
domoljubnih Savinske doline, vira
žalska tržanka gospa Marija Janič v
zemlji domači in spi mirno spanje na
žalskem pokopališču. Vaak, kdor je
poznal blago, vrojo slovensko domo-
vino tako iskreno ljubečo ženo, jo je
čutil in celo naši narodni nasprotniki
so jo spoštovali zaradi njenega uzorno
lepega značaja. Ko se je nekdanj v
Celju vršila velika narodna slavnost h
kateri so prišli od vseh jugoslovanskih
pokrajine mnogoštevilni gostje, so na-
pravili hrvaški perci izlet iz Celja v
Zalec in priredili gospej Mariji Janič
sijajno podoknico. Domoljubne besede,
s katerimi se je gospa Marija Janič
zahvalila pevcem, so še danes na ma-
rsikaterem udeležencu v živem spom-
nu. Rajnka je imela dva sina Ja-
koba in Vincenca, katere sta bila
njeno upanje in njeno veselje; pa leta
so pretekla in če bi danes blaga
pokojnica od mrtvih vstala in prišla
zopet na svet, oji britko bi čutila be-
sede našega velikega pesnika, katere
se glasijo: „Domovina z žalostjo, bit-
kostjo napojena ne nemišlost tuja, o mati
lastnega sina nezvestost Te boli!“

Da, sina blage domoljubinke —
Jakob in Vincenc Janič — sta
pri zadnji volitvi skupine veleposvetov
v celjski okrajni zastop izdala svojo
domovino, volila s tujci in — mati je
pozabljena!

— Celjska nemščina. V roke nam
je prišel račun, katerega je napisal
nek častivredni čevljarški mojster v
Celju, kateri se šteje seveda k Nemcem,
dasi on končuje ime na — it ali v
Celju na — itisch. Račun se glasi tako:
„rechnung fur P. 1 Par D. Toplar und
obset 1 gl 30 kr. 1 par uspešnost
20 kr.“ Ime zamolčimo, da moža, ki bi
veliko bolje storil, ako bi bil nasa-
pisal slovenski, ne osmešimo pred celim
svetom. „Vaharidnema“ uredništva in
celjskim magistratom, posebej še
„pristnima“ Nemcem Dergarju in
Ambrudinu svetujemo, naj pripravijo v
muzeju posebni arhiv, da se bodo tam
shranjevali taki očitni dokazi blago-
dejnega vpliva nemške kulture.

— Pasirne rezilnice postnih
uslužencev v Celju nimajo. Pač pa
se je začela v Ljubljani, tudi v Gradcu
jo čitajo.

— Neureča v rudniku. V Pečov-
niku je večerjalo ubilo nekoga rudarja.
— Graščino Blagovno pri St.
Jurju ob Jut. žel. last umrlega drž.
poslanca, vit. Berkas so kapli trapiši
za 174.000 K.

— Iz Misljane. Minulo soboto je
dala pri posestniku Sabela v Mali Mi-
sljini postnaja malemu otroku orehovo
jedro v usta. Otrok se je zadušil.

— Poslanec dr. Korosec, dr.
Benkovič in tovariši! Nu podlazi
narodnih informacij je očitala „Do-
movina“ v št. 144 od 9. decembra po-
slanec „Kmečke zveze“, da jih ni
bilo v zbornici, ko se je glasovalo o
nujnejšem predloži posl. Čloda glede
znizanja sladkornega davka. — To
dejstvo je ugotovljeno. Poglejmo, kako
se sedaj zvijača dr. Korosec in dr.

Benkovič iz zagate! Dr. Benkovič pije
v „Poe. Strazi“ dobesedno: „Domo-
vina“ trdi dalje, da poslanci
„Kmečke zveze“ niso glaso-
vali za znizanje davka na
sladkor; to je laž, kajtrid. Ko-
rošec je v imenu „Kmečke
zveze“ v odseku zahteval celo
znizanje za 16 K. med tem ko
vlada dovoli le znizanje za
8 K.“ Kaj pa je torej z glasovanjem
v zbornici? „Posavska straža“
sama priča, da dr. Korosec v
zbornici, torej na pristojnem
mestu ni glasoval za znizanje
In še je dovolj predrzna, da nam oči-
ta! Bogve, kake zašepetanci morajo
čitati ta listi, da ne vidijo očite-
farbarije! S temle govorom v pro-
stanskem odseku se postavlja tudi
dr. Korosec v „Slov. Gosp.“ Pravi, da
je izjavil v imenu tovarišije v „Slov.
klubu“, „da bi bili za največje zniz-
anje sladkornega davka, bi bili celo
za predlog čehških radikalcev (znizanje
16 K) ako bi bil dosegljiv.“ On tuda
znizanja 16 K ni niti zahteval, temveč
se že sprva ukloni vladi. Mi smo po-
slanec Korosec zaradi tega govora v
odseku, ne morda v zbornici, se pripli.

— S takimi poštenjaki inamo opraviti
sedaj v slov. politiki! Ako jih grajamo
radi njihove nemarnosti in napačnega
delovanja v drž. zboru, pa kriče, da
lažemo. Žal, da ima laž kratke noge
in se sami vjamejo v ujenih zanjah.

— Zaradi Fazarčevega glasu
je interpeliral posl. Roblek v državnem
zboru ministra notranjih zadev.

Poslanec Roblek je tudi prota-
stiral proti počasi rešitvi reklamacij,
katero je izvršila namestnica komaj
v dveh letih, tako, da je nekaj
volilcev med tem umrlo! Nadalje
je opozoril na stališče vlade
ob zadnji nemški obstrakciji
katero mora ostati isto tudi sedaj, ako
ne bodo volitve robce razveljavljene.
Nemci ros ne smejo biti ponosni na
svojo „zmago“! Ako je kaj pravice
na svetu, morajo biti volitve razve-
ljavljene!

— Slovenci in Nemci na Šta-
jerskem. Nemec dr. Pilsunder raz-
pravlja v „Stat. Monatschrift“, da
imajo štajerski Slovenci veliko večji
preostanek pri rojstvih (t. j. več se jih
rodi ko umrje) ko štajerski Nemci in
pride do zaključka, da morajo šta-
jerski Slovenci doseči v 130 letih večje
število ko Nemci. Umrljivost je v nem-
škem delu štajerske večje ko v slo-
venskem; nemški pisatelj pravi, da
vseled tega, ker je v nemških krajih
več nezakonskih otrok, ki radi neredne
hrane in slabe postrežbe kmalu po-
mrjejo.

— Za nemško šolo v Slovenski
Bistrici so upeljali Nemci posebne
znake. Slov. narodnjakine in narod-
njaki naj bi tem pridneje rabili na-
rodni kolek Ciril-Metodove družbe!

— Nemška predzmoč. V Pekln
pri Poljanah je priredil nek
nemški železniški uradnik Hammer
zabavni večer v prid mariborskim
štrajkačkim učiteljskim. Vabil je
poleg Nemcev tudi Slovence, pa z iz-
rečno zapovedjo, da ne smejo na tem
večeru govoriti slovenski. To drzno
nemško izzivanje je Slovence tako
razburilo, da se niso udeležili zabave,
ampak sklenili pobrati sami med seboj
darove in jih poslati naravnost učiteljs-
kišnici. Samo studenčki nadučitelj
se je udeležil te germanke priveditve
in se pokoril Hammerjevega povelja,
menda na komando svoje gospe, ka-
tera se najbolje počuti v družbi naj-
zagrizenjšim nemških ragrjačev v
Pekln. Gliba?

— Iz St. Janja na Vinški gori.
Zopet se je pokazal slučaj prave nem-
ške zagrizenosti našega nadučitelja

H. Glasarja. Ker je tukajski k raj-
ni, svet vsa od slav. okr. žel. sveta
zanikazano šolska popravila natančno
dovrtil, so se končno morale tudi stare
obrabljene peči s novimi nadomestiti.
Ker pa je kraj žel. svet na ukaz
slav. šolskega sveta le zvečenca v tej
stropi za svet vprašal ne pa njega kot
žel. vodja, kakšne peči se naj naročijo,
ker se obila strahna jeza in tem bolj,
ker so se to izvestno Hendinger-
jevi naročili pri slov. narodni trdki
„Merkur“ v Celju, ne pa pri Rakus-
ali katere drugi nemci. trdki.

Zato se boče kruto mačevati nad
vsakim, kateri se ne ukloni njegovi
nemni politiki. V ta namen odpravja
večkrat mladino kar brez ponka domov,
češ, da napravijo sedanje peči preveč
dimu, kar pa je le gola domisljaja in
huknjarija od strani njega zato, da bi
se peči ogreje in na stroške ador kraj
žel. sveta pripadlje. Zato se pričakuje,
da boče vendar slav. okr. žel. svet
stori potreben korak proti njemu, ker
se godi ta nered in nemir med ljud-
stvom, odkar je on imenovan takaj
nadučiteljem.

Klicali ga bodoče tudi če radi
drugih reči na odgovor in obračunal
enkrat za vselej z njim.

— Renegatje, asir. Indajalec so
igrali pri zadnjih volitvah v celjski
okr. zastop veliko nlogo. Predvsem
g. Julij Sadnik, učitelj v
St. Pavlu! „Sav. nit. društvo“ ga
to poziva, naj izstopi; indajec ne ma-
rajo! Morda misli g. Sadnik, da bo
sedaj kaj kariere? Ne ho nič! Pač
pa bi bil splošni družabni bojkot na
mesta. Nadalje gospa Sima, mati
gospe dr. Filipičeve in trgovke gospe
Hočevarjeve v Celju, ki je pač rojena
„Nemka“! Sramota!

— Slovensko zdravniško društvo.
Želeli bi bilo, da jih pride dne 22. t. m.
v zdravnikov v Celje, da bi se mogli
pogovoriti o splošni organizaciji. Prida
zastopnik iz Kranjskega.

— Pri okrožnem sodišču v Celju
je shranjen zlat nadoh s briljantom.
Najel ga je nekdo haje pred dvema
letoma v celjski okolici. Lastnica
naj se oglasi pri okrožnem sodišču v
Celju.

— Iz Dobrne je predstavljen
žandar Jote Schober. To je tretji in
zadnji ose orodniške trojice, proti ka-
teri se je borila cela Dobrna.

— Znova za Slov. Bistrico je v
sredo povetel prelaz Plis v Samosovi
zveznari v Ljubljani.

— Cesar se pelje jutri, v soboto,
po prestani bolezni prvič po Dunaja.
Hile bodo na pozitivnih oblasti v
zastavah; po nlich bo tisoče ljudi
podravljalo ljubljenskega vladarja, pri
cesarskem gradu pa ga bo posrslav
danajski župan, veterani, zadrage in
mnoštvo civilna društva.

— V St. Lenartu v Slovenskih
gorahk uenavajo Nemci ustanoviti
javno ljudsko knjižnico. Naj bi se iz-
popolnila tamodnja čitalnica knjiž-
nica v javno, ako se še ni in bi se naj
delalo reklamo za njo.

— Iz Lač. Slavno ravnateljstvo
branišnice na Ljubnem že nekaj let
vedno daruje znesek 20 kron za ta-
kajnje vboje učence. Tudi letos je
taisto poslalo enako svoto brez vsake
prolnje za imenovani namen. Krajni
šolski svet in šolsko vodstvo se za ta
dar v imenu potrebnih šolarjev naj-
topleje zahvaljuje.

Fr. Zemljite, Fr. Doiman,
vodja, nadelnik

— Od Sv. Barbare v Malozah.
Žalostno razmere. Velika izguba.
Vsakdo bi si mislil, da se je pri nas
sedaj začelo veselje življenja, ko smo
dobil mladega župnika. Ali tukaj je
ravno nasprotno. Dobili smo zopet
enkrat kaplana, in to v seobi dobrega

in čez vse mirovljubnega č. z. Ivana Ogradi. Pa čudito se čudim! Gospod prijatelj Janez Vojnig je tožil tega gospoda pri kmetih. — menda ravno zato, ker je bil premiren — in kakor že navada, je bil prestavljen k sv. Jakoba in Slov. gor.

Z njim je izgubila naša župnija dobrega duhovnika, pa tudi odkrito-črtnega moža, koji je bil pri vseh prijetih ter ostane tudi vsem Mariborčanom v najboljšem spominu. Kakor je slišati tudi dobrega župnika.

G. Vojnig se namo zahvaliti, da nam je spravil od tog. G. Ogradi. Ali kazen je takoj za petami: Rabster pride. G. župnik, častitavo Vam.

Zapomnite si pa sledeče:

1. Z lepa se več opravi kot z grda. To velja posebno za naše sodanje: mirne razmere, ko se gre tudi za ustanovanje organizmov in cerkvenikov.

2. Pomislite, da ste tudi Vi bili prej kaplan!

3. Ste po protekciji dobili to mesto, ki ga zavzemate?

Torej je malo bolj skromno!

B. kardin.

— **Detelna zveza čevljarikov stek. združ.** za Stajersko opozarja vse čevljarice mojstrice na Stajerskem naj vpolnijo po 15. decembra svojim strankam račune, da jih te lahko poravnajo. S čakanjem do 6 mesecev in pogosto z 3 let se mora končati, ako neboje čevljarji zaginiti.

— **Proti draginji živili** se je vrtil mizno nedolgi v Ptuj. Šhod. Sklenilo se je rabiti kolikor mogoče malo mleka in mesa; glede slednjega se je sklenilo, da se naj le kupuje na tesa. Protestiralo se je proti temu, da mesarji ceno kupujejo živino, a meso pretirano drago prodajajo. — Pri nas v Celju se ne gane nikdo, tudi v Mariboru doslej ne!

— **Dravsko za ohranjanje okraja** se ustanovi v ljutomerskem okraju. Tako se je sklenilo na sestanku županov in učiteljev iz celoga okraja, katerega je sklical dež. sodni svetnik Doksat v Ljutomeru.

— **Klerikalno zločinstvo.** Hojska polica naših klerikalcev rodi žalostne sode. Politenega in odkritega boja, za preprečanje sploh nepoznanje, sovražnosti le sejejo in slepe strasti nevedenosti in nesrečnih zablajanih zasledencev netijo — in to naj bo bolj za „vero“ in „prepričanje“. Vsi „socialni“ kurzi rodi kravi sadi. Človek ni več varen svojega življenja pred vsiljeni zapeljivimi prištati.

Tak vaša „kurzovec“, kmečki fant Anton Pesko iz Vrbja pri Zalcu je v nedeljo po zborovanju „Kmečke zveze“ v Grižah dokazal svoje „krščansko prepričanje“ a tem, da je vlevzegladalega žalskega tržanca gosp. Šuteriča **smrtno nevarno ranil**.

Tako ste „učili“ Vi, našo mladino svoj naraščaj političnega dela, tako ste jih naučili zagovarjati svoje „prepričanje“. Podirjali ste svoje kurzove, v slepe fanatike ste gojevali nerazsodno mladino in v kateri ste zamorili vsak čast pravičnosti v njej. To je politično razbojništvo!

Klerikalni hujsak Mlakar je privedel v nedeljo v Grižah šhod. Krasno in vrlje je moral svoje vrve poslušalce „podučevati“, da so našoj hujšani fantje se tako daleč spozabili. Šhod se je vršil pri g. Šulerju. Neprijetim „Kmečke zveze“ se ni dovolilo vstopa, in ti so odšli kot po shodu v četrt ure oddajeno gostilno g. Naprudnika, da bi se izgubili našoj hujšanini in razgrajajočim zvezarjem. Nekaj takih „krščanskih“ mladencev

pa je prišlo tudi v to gostilno. Ker se niso hoteli oni neprištati „K.“ spuščati v prepis s temi fanti, so odšli proti Grižam. In blizu Gusejeve gostilne jo „kurzovec“ Pesko dokazal svoje prave krščanstvo z nožem. Le takojšnji zdravniški pomoči se je zavaliti, data klerikalni napad ni tirjal življenja.

Take sode tudi hojskarija to delo za narod — in to se Vaši uspehi, slavni voditelji mariborskega kurza!

— **Z veliko besedo veselilo** otvoril prostovoljno gasilno društvo v Trbovljah tamkajšnje plesno sezono. Pripravljeni prostori „rudniške restavracije“, sodelovanje dveh izvršnih orkestror (domačega in vojaškega) ter obde simpatije do naših vrlih gasilcev privabile bodo v nedeljo, dne 5. prosinca 1908, kakor vsako leto, tudi lepo gotovo čim največ plesa in veselja željenega občinstva v lepo dekorirane veselne prostore.

— **O stidomskem shodu** glede tamokajših žalskih razmer prinaša tukajšnja „vabitarca“ denuncijantsko in lažljivo poročilo. Res je, da se je šhod končno izrekel za to, da ostane na loči pri teh razmerah kakor so bile dosedaj in da se bo končno glede speljave nemškega poluka razpravljalo na shodu železniške organizacije. Obžalovati moramo, da so se tudi socialni demokrati, kateri bi morali po programu in težnjah svoje stranke biti v tej zadevi na naši strani, t. j. otroci naj se ne nemišče na podlagi materinščine, ker se je tako nabitje nase, dali zapeljati nemškimi agitatorjem, katerim ni do ničesar drugega kakor do pomečevanja Zidnega mosta. Sicer pa ima v tem vprašanju govoriti še okolica.

— **Napredne celjske akademike** vabim na prijateljski sestanek v soboto, 21. grudnia. L. 1. ob pol 9 uri zvečer v gostilni „Nar. dom“. Ker se hočemo pogovoriti o važnih stvareh, je polnoštevilna udeležba potrebna!

Sandor Hrabovc, cand. jur.

— **Še k volitvam v Višnjiavod pri Vojniku.** Že zadnji smo omenili, da so se izvršile občinske volitve pri nas še precej ugodno. Škoda le, da sedi še sedaj kakor prej v odboru mož, ki pošilja svoje otroke v propalo nemško kolo v Vojniku in je obidnem kot občinski odbor in Višnjiavod član slovenskega krajevnega žalskega sveta v Vojniku. — In še eden tak mož je prišel tokrat v občinski odbor, kakor se pripoveduje. — Moje, poslušajte ljudi, prepričajte jih — če pa vse ne lida nič — pa proč s takimi „Slovenci“ iz narodnih občinskih odborov. Pomotno enkrat dosledno, saj skrajni čas je že, da se leči zdravo od gnjilega — za to pa je potrebno nekaj več priprave in discipline, kakor smo je videli pri teh volitvah. — Čast narodnim možem, posebej je vrlim Trnovcem, ki so se tako častno sodelovali volite.

— **Iz „odkritja“.** Neizproba, kruta smrt je zopet posrela v učiljsko družino; izgubila nam je dne 11. t. m. milega tovarisa, v pokopu g. nadučitelja g. Fr. Slamenika. Blagi pokojnik je bil vsled bolezni in drugih okoliščin primoran stopiti v pokoj. Bil je v pravem pomenu besede učitelj-trpin. Za časa svojega službovanja je moral rajni kupo grenkosti izprazniti do dna. Mož je bil občutljiv in brisav ga je zadebo vsako pristransko postopanje napram njegovi osebi. Ravno v tem je iskati kul njegove bolezni in prerane smrti.

Služboval je v raznih krajih, nazadnje v Podčetrniku, kjer je stopil v zaslužni pokoj. Kako je bil rajni

prijatelj, pričal je njegov krasen pogreb. Udeležilo se ga je mnogo tovaršev in tovarišč od blizu in daleč, predstojajo je bilo petje tovarišev pred hišo žalosti in ob odprtem grobu ter ni bilo oteza, koje se ne bi bilo poslušalo za blaginjo pokojnikov. Pogreba se je udeležila žalska mladina, istotako nekdanji njegovi učenci, zastopljivi v molitvi za svojega učitelja-dobrotnika. Pozurna hramba je neda rajnega k zadnjemu počitku, udeležila ljudstva pa je bila vkljub slabi poti res velika. S svojo prijaznostjo in dobrotljivostjo si je prikupil srca vseh in ostal nam bo vsem v semniti v spominu.

Njegovi žalniki rodbini iztekamo svoje najgloblje sožalje ob tej nenadomestljivi izgubi s tolažbo: „Saj zupet vidimo se naš zvečan!“

— **Zanimivosti iz Ptuj.** Sedaj so torej ptujski mestni občje izpregovorili o gosp. Eberhartingerju, tem ljubljencu Orngovem — besedo. Toda ta beseda ni posebno pametna in modra. Znani krajski „Nemec“ odvetnik dr. Plachki, pravni pomočnik Orngov izna tistih časov, ko je ta mož hotel „Slov. Narod“ pred mariborskimi porotniki mrcariti tri dni dopisov, ki jih je nekdo skrupal, ki ima danes veliko besedo pri klerikalcih, je v občinskem svetu predlagal — tako piše „Tagesspost“, občajno glasilo mestnega urada — da se naj Eberhartingerja zaveja iz gotovih oziror javno obravnava. Na to so se sklenilo dati temu zornemu voditelju mestnega urada polletno plačo kot odpravnino. Ta sklep se kaj čudno čita. G. Eberhartinger ni več v tako mladih letih, da bi se zamogel s tem pičlim zneskom do konca dni predviti. Vsekako pa je čudno, da se voditelj mestnega urada tako hitro menjuje. Treba bo tudi razpisati konkurz za to mesto, na katerem je vsekako potrebno zmanjševanje slovenskega jezika. Eberhartinger je slovenske vloge in stranke tako zapostavljal in tako čudno reševal, da naposled ni ničesar drugega preostajalo kakor ga — odstaviti od službe. Vrt hodi k studenca, dukler se ne razbije. Sicer bomo še o tem pozneje izpregovorili.

— **Za železnice Rogatec-Brezice-Novomesto.** Ker se železnica Dunaj-Aspang na vsak način prej ali slej podaljša č. Friedberg-Hartberg-Fehring-Parkla (Radgona) -Ptuj-Rogatec, se je začela na inicijativno breziškega mesta akcija, da bi se podaljšala iz Rogatec preko Brezice ta železnica do Novga mesta, ki bi imela zvezo z dalmatinsko železnico. Na ta način bi se dobila direktna zveza Dunaj-Dalmacija, objednem pa bi dobila dolina ob Sotli železnico, po kateri toliko hrepni Z. odobravanjem občin Brezice, Globoko, Pince, Kapla, Bizuljko, St. Peter, Podčetrtek, Rogatec ter okr. zastopa Brezice, Koze in Rogatec se je sestavil železniški odbor, ki bo energično deloval za sotoško železnico. Ta odbor se je sestavljal tako: predsednik baron Moson, župan Falešchini in dr. Schuster, zdravnik v Rogatu, tajnik dr. Janesch, odvetnik v Brezicih, namestnik župan in trgovec Josip Čermelič iz St. Petra, blaginjak Karl del Calt, trgovec, člani vitez Danbasy iz Zagreba, Jože Jančič, veleposrednik na Bizuljko in župan trga Podčetrtek dr. Breschar. V stalni odbor, ki izvršuje tekoče posle, so izvoljeni Falešchini, Prikelmayer, dr. Janesch, R. Sernee in Ljubiščič. Odbor bo stopil tudi z interesi po Krški dolini, zlasti z novomeškim občinskim zastopom v dotika.

— **Afera dr. Benkovič-Marekhi** se je končala s častno izjavo dr. Benkoviča.

— **Nuči zakona za starostna oskrbo** predloži državni zbornici oktobra prih. leta. Tako je objavljal ministrijski predsednik čest. poslanec Klofáč.

— **„Slov. društvo“ v Mariboru** je zadnje soboto sklenilo resolucijo glede grozečega pomečevanja krajevsko-leitersperške kole, v kateri protestira proti znanemu sklepu tamokajnega žalskega sveta. Odvetnik g. Dr. Pipiš bo sestavil rezkur proti sklepu. — Ali se ne bi dalo zažeti protestne akcije med slov. starši samimi?

— **Iz Maribora.** V tork je stal pred porotnim sodiščem Blaž Bratna, bivši posestnik v Korunjaku in bivač župan v Turškem vrhu v Halozah. Za časa svojega županovanja je pomečvil denar za galico, katero je dobil od okrajnega zastopa in tudi več drugega ob. denarja, vsega v znesku do 3000 K. Vsih tega je bil odstavil od županovanja; predalo se mu je tudi posestvo, in vendar je še ostalo nekaj sto kron nevrnjenih. Porotniki so župana opustili, pa vsled tega, ker je za svojo lahkomišelnost itak že zadosti kaznovan, ker je izgubil vse svoje imetje.

— **Mariborski obrtniki** so imeli v četrti, 12. decembra protestni shod, na katerem so sklenili, da se mora ponk obrtnih vajencev na obrtni nadaljevalni šoli prijeti ob 6. ne pa ob 5. uri in zahtevati, naj dež. žalski svet tozavežni prošnji, katero so podpisali mladinci vsi mariborski obrtniki, ugodi. Ob jednom so izrekli nezapisno zastopnikom obrtnikov v žalskem odboru nadaljevalne šole v Mariboru.

Kranjsko.

— **Mesto notarja** je razpisano v Metliki. Prošnjo se vpolnijo krajski notarski zbornici do dne 6. januarja 1908.

— **Podokalec** so večernj zopela ljubljanske pevke država, katero so člani „Zveze slov. pevsk. društev“ skladatelj Forsterju, kateri ima danes svoj rojstni dan.

— **Velik vrom.** V sredo poznoči so viloni! nozani izmovoči v Jelovčino trgovino in ljubljeni in skrdili iz železne blaginje do 10.000 kron gotovine.

— **Pobegnil je iz Ljubljane** trgovec Ernest Sark.

— **„Društvo slovenskih profesorov“.** Glavna skupščina „Društva slov. prof.“ bo v nedeljo dne 22. decembra ob 10. uri dop. v mali dvorani „Nar. doma“ v Ljubljani. Dnevni red: Nagovor predsednika. Volitev predsednika in dveh odborov namestnikov. Poročilo tajnika, blaginjkovo in poročilo preglednikov. Poročilo o žalskih knjigah. Resolucija o slovenskem srednjem šolstvu. Predlog o snovanju strokovnih odskov. Matara. Skladnost. — Prejnjega dne, v soboto, bo v gledališču prvič uprizorjena Čankarjeva satira „Pohujanje v dolini Šentflorjanski“. V nedeljo zvečer ob 9. uri bo prijateljski sestanek v hotela „Ilirija“.

— **Pri občinskih volitvah v Kranjski gori** so zmagali v I. raz. slov. naprednjaki, v II. klerikalci in v III. soc. demokrati.

— **Kranjsko zdravniško društvo** bo skušalo združiti vse slovenske zdravnike v jednotno organizacijo, katere se pridruži veliki avstrijski organizaciji zdravnikov.

— **Nesreča.** Jože Čoč, posestnik iz Brinja na Notranjskem, je bil na sejni v Postojni in se ga je preveč navlekel. Domu greda je izgubil. Najbrž je zabredel v potok Namočico in utonil.

K&C **POPOF ČAJ**
najpripoznattija
RUSKA MARKA.

Supertostat

najboljše vrste, popolnoma suh v 16—19% v vodi raztopljive fosforne kisline, za spomlad 1908, izven kartona dobiti pri

Viljemu Kolmár
Budimpešta, VI, Andrássyeva ul. št. 49.

POZOR! POZOR!

Josip Repič,

Polzela

mizararska delavnica s stroji

prilagojena stroja veliko zalogo popolnoma izdelanih oken, v velikosti od 1-30, 1-40, 1-70, 1-100, 1-30 in 2 m po bokovrenih cenah. Vrata letalsko izdelovljena v velikosti od 2, 2-30, 2-40, 2-60 m.

V zalogi je izgotovljeno pohištvo

Zažareno solina in točna postrežba. Sreče za okna in vrata pošljim na ogled.

Sprejemem več spretnih mizarstkih pomočnikov.

243 26-18

Prihaja zvezna razstava 1908: „GALOŠE“ Najvišja odlika! In 7 prejšnjih razstav s prvo darilo odlikovan.

Vsek dan jih izdela tovarna 40.000 parov!

Šent Peterburške
GALOŠE
čevlji za sneg „STROM SLIPPERS“

Edini kontrahenti:

Messtorff, Behn & Co.,
in Dunaj, I. in

Prodaja na drobno v vseh boljših trgovinah za čevlje, gumi in modno blago.

Samo pri R. STERMECKI, Celje.

Samo pri R. Stermecki, Celje.

Kje se kupi najboljše in najceneje trajne in ovratnike?
Kje se kupi najboljše in najceneje fine moderne kravate?
Kje se kupi najboljše in najceneje zimsko pleteno perilo?
Kje se kupi najboljše in najceneje ženske robce in rokavice?
Kje se kupi najboljše in najceneje ženske in moške nogavice?
Kje se kupi najboljše in najceneje garniture za postelje in mize?
Kje se kupi najboljše in najceneje odeje volnene in satinske?
Kje se kupi najboljše in najceneje fine preproge in zastore?
Kje se kupi najboljše in najceneje namizne prte in servije?
Kje se kupi najboljše in najceneje platno za perilo in prtiče?
Kje se kupi najboljše in najceneje moderne šerpe in robce?
Kje se kupi najboljše in najceneje blago za ženske obleke?
Kje se kupi najboljše in najceneje blago za moške obleke?

Samo pri R. Stermecki, Celje.

Samo pri R. STERMECKI, Celje.

Nova vinska postava

v obliki plakata
dobiva se v

Zvezni trgovini v Celju

Cena 60 vinarjev, po pošti 70 vinarjev. Znesek se pošlje po nakaznici ali v znakch.

Galošne, prave ruske, s znamko „ZVEZDA“ P. Kostič v Celju.

Za Božič!

Svilnati papir beli in barvani.
Barvani papir na eno stran.
Barvani papir na obe strani.
Zlati in srebrni papir, gladek.
Zlati in srebrni papir, prekan.
Zlata pena mali in veliki zavitki.
Podobice za jaslice.
Božične jaslice od najpreprosteje do najfinejše izpeljave.
Zica za cvetlice v vseh debelostih.
Cvetje v raznih barvah
Šumeče zlato (Rauschgold).
Srebrno in zlato zvite strune (Bouillon).
Miti srebrne, zlato, bakrene in sortirane.
Barva za mah.
Božične dopisnice.

Razpošiljatev na
debelo in drobno

Zvezna trgovina v Celju.

OKRASKI za božično drevo.
Knjižica s podobami za otroke.

**Za božična in
novoletna darila.**

Albumi za slike in poezije.
Pisameni papir v kasetah
od najpreprosteje do najfinejše vrste. Velika izbira
tintnikov iz kovine, pisalnih map,
škaflije z barvami molitvenikov itd.
Albumi za dopisnice.

Družinske pratike za 1908. Blazni-
kove pratike male in velike po originalnih cenah.

Novoletne dopisnice.

Prodnosti 441 10-2

"Tolanda Caplon čaj"
"Santa Elena" Jamnica ruma.

fin okus,
 nežen aroma,
 izvrstna kakovost.

Sposobne in zanesljive osebe

kateri želijo postatrskoga zasedla kot kra-
 jera, odzema glavni zastopniki, ali trajno
 kalbo kot pebeli pri preostali avstrijski

zavarovalni družbi

katera se poča z vsemi vatacijami panagani,
 saj blagovito vpslati ponudbo pod številko
 1.5.302 Gredce, poste restante 12. 222 15-05

Rundard Line

TRIST-NEW-YORK
 je najpreprostejša, najcenejša in
 najboljše pot iz LJUBLJANE v
 Severno Ameriko. Kar tedaj dolo-
 trajno morajo voziti po raznih je-
 zicah, nekateri privedejo se
 privedejo se iz vseh nekaterih
 postankih stroškov svoj potje.
 Pariski avtoriteta, varni, zredni
 uspehi: vozijo v 14 dni. Hrana in
 postrežba najboljša. Pojasnila daje
 v karte svoje glavnice: zadržani
 Andrej Odianek, Ljubljana
 (odhod 11. 1. 1906, 12. 1907, 25. 1.
 in 22. 2. 1908. Povratna iz Liverpoola
 dne 11. 1. in 18. 2. 1908.)

**Odhodi parnikov iz Rokez Elte-
 ula, torek, 7. januarja 1908. Carola,
 torek 26. jan. 1908. iz Liverpoola:
 Lucania, (skrajši in najhitrejši parnik
 sveta) iz Liverpoola 26. 12. 1907, 25. 1.
 in 22. 2. 1908. Povratna iz Liverpoola
 dne 11. 1. in 18. 2. 1908.**

Havre - New York

vozi zanesljivo najhitrejši brzoparnik
 Francoske prekmorske družbe.

Edina najkrajša črta čez
Basel, Pariz, Havre v Ameriko.

Vojvane vozne liste in brez-
 plačna pojanila daje samo

ED. ŠMARDA,
 oblastveno potrjena potovalna pisarna
 v Ljubljani, Duna jku csta 18
 v novi hiši „Kmetika posojilnice“ nasproti znane
 gostilne pri „Figurov“. 52-51

Generalna agentura
 za speditije parnikov v vse kraje: naj-
 boljše in najhitrejši
 parniki na svetu, čez
**Basel, Pariz,
 Havre
 v New-York.**

Prevoz po morju samo
 do 7 dni. Vse
 najboljša oprema, ko-
 korti ali kotre, naj-
 boljši parniki, dajmo
 takoj in brezplačno.
 Pitalo samo za:

Amerikan. transportno društvo
 (Prodavnik: Frank Zotti, New-York.) & Solothurnstrasse, Basel, Svica.

SINGER jevi šivalni stroji
 za vse mogoče namene

ne le za obrtne, temveč tudi za vsa dru-
 žinska šivalna dela se dobijo le pri nas. 11 52-52

Pazite na to, da se
 kupuje le v naših
 trgovinah.

**SINGER Co. akc. družba za izdelovanje šivalnih strojev,
 CELJE, Kolodvorska ul. 8. Podružnice v vseh večjih mestih.**

POZOR! Vsi drugi šivalni stroji pod imenom Singer, po drugih trgovinah so
 sestavljeni po našim načrtom strojem, kateri po naših načrtih so na-
 šteti največji stroji družbe Singer, strojev v konstrukciji odličnosti in vzdržljivosti.

Kdor hoče kupiti zavitek za 6 vin. naj zahteva izključno

„Ottoman“ cigaretni papir.

Slamoreznice,
 reporeznice, kakor tudi druge poljedelske
 stroje zanesljivo najboljšega izdelka. ****

**Nepremočljive vozne in
 komatne plahte,
 Peči in štedilnike**
 vseh vrst, posebno peči za kurjavo z žaganjem

Vodovodne cevi
 iz železa in svinca, sesalke in druge po-
 trebine. *****

Pohišstvo
 kakor postelje, uni-
 valne mize, univerzalne
 garniture i. t. d. ***

Drsalice
 in razne predmete primerne
 za božična darila kakor
 mizice za čretice, čajnike,
 kavovarje i. t. d. *****

**Trgovina z
 železnino**

„Merkur“

**P. MAJDIČ,
 CELJE. @**

Karol Vanič, Celje, Narodni dom

**Iznenadno
 znižane cene**

Najnovejše svilene, bar-
 žunaste in volnene bluze.

Velika modna in manufakturna trgovina.
 Perilno blago.
 Modno in črno sukno za obleke v vseh kakovostih.
 Namizne in posteljne garniture, odeje, zastori in salonske garniture.

Južnoštajerska hranilnica v Celju

Narodni dom

za katero jamčijo okraji: **Gornjigrad, Sevnica, Šoštanj, Šmarje pri Jelšah, Vransko** za popolno varnost vlog in za njihovo, po pravih določbah obrestovanje do nromejene visokosti, ima sedaj hranilnih vlog **4.000.000 K.**

Hranilnica posluje s strankami vsak **torek in petek** dopoldne, za druga opravila pa je urad odprt **vsak dan** ob navadnih uradnih urah. **Hranilne vloge** obrestuje **po 4 odstotke** in pripisuje obresti polletno h kapitalu ter plačuje hranilnica **rentni davek sama** in ga ne odtegne vlagateljem, tako, da dobe iste popolnoma **nad 4 odstotke obresti.**

Izposoje pa na zemljiško varnost **po 5 odstotkov**, občinam in korporacijam navedenih petih okrajev **po 4 tri četrti odstotkov obresti.**

Zadruga Lastni dom

naznanja, da je prilagodila svoja pravila tako, da izvršuje sedaj
* poleg starobnih tudi druga kreditna opravila, kakor vsaka *

hranilna in posojilna zadruga.

Zaradi tega je urenila svoje poslovanje tako, da sprejema tudi hranilne vloge na tekoči račun, ali na vložne knjižice, daje
tudi posojila, pomena kupovati hiše, zemljišča i. t. d. i. t. d.

Hranilne vloge obrestuje stalno po 5%.

od dneva vložitve do dneva vzdiga ter plačuje rentni davek za vlagatelje sama iz svojega. Zadruga je upeljala tudi hišne hranilne nabiralnike: kdor napravi temeljno vlogo vsaj 5 K, dobi v porabo brezplačno tak nabiralnik, katerih vlagatelji že mnogo posestujejo. Natančna posojila se dajejo lahko vsak dan pri vseh naštetih, rasti pri blagajnikih. Pisarna se nahaja sedaj v Celju, Schillerjeva cesta št. 3, I. nadstropje.

Načelstvo

Zadruga Lastni dom v Gabrju pri Celju,

reg. št. zadr. z om. zav.

Dr. V. Kukovec, predsednik, Iv. Rebek, podpreds., Franjo Jošt, blagajnik, dr. Ant. Božič, dr. Jos. Karlovšek, Fr. Pušnik, Al. Terček, naše načelstva.

Na drobno in debelo!

135 52-41

Na drobno in debelo!

Ivan Ravnikar, Celje

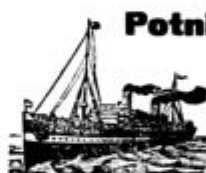
trgovina s specerijskim blagom, barvami, deželnimi pridelki in vinom.

Priporočam svojo dobro založeno zalogo k božicu vse vrste južnega sadja in sardin, poslastic v olju, slaščic, mas in polenovsk, direktno importiranega najfinjšega ruskega in kitajskega čaja, japonske rane, konjaka, vseh vrst zdravilnega vina. Za zimo poskušaj se priporočam solinski petrolej v svetlih kuznerah. Proti katara znano dobro splajajoče solatino Eauquellie in Constantiquelle. Čustil dobročinski pripravam svoje za cerkve vseh vrst in velikosti.

Kakšno ceno!

Toliko postrežila!

Potnikom v Ameriko v predvarci!

Najstarejša tvrdka za špediranje potnikov

ZWILCHENBART
BASEL (Švica) Centralbahnplatz 44. 9

sprejema potnike za tuinto čez Pariz-Havre po najnižjih cenah; — vožnja na morju le 6 do 7 dni; odhod parobrodov redno vsako soboto. — Za večjo gotovost, da se potniki vkrajo, spremlja jih eden uradnikov do Havre. — Govori in piše se v vseh jezikih. Kdor hoče potovati, naj se pisмено obrne zanesljivo na nas in sprejel boše brezplačno najboljša pojasnila. 170-39

POSOJILNICA V CELJU

v lastni hiši Narodni dom

Posojilnica ura-
duje vsak dan od
9. do 12. ure do-
poldne razun ne-
delje in praznike.

POSOJILNICA V CELJU,
ki je bila leta 1881 z me-
omejeno zavezo ustanovljena,
steje sedaj nad **4100** za-
družnikov, kateri imajo vsega
nad **88.000 K** vplačanih
deležev ter ima sedaj nad
6 1/2 milijona kron hranilnih
vlog in nad

330.000 kron
rezervnega zaklada.

Hranilne vloge sprejema od
vsakega, ako tudi ni član
zadruga ter jih obrestuje po

4 1/2 %

posojilnica plačuje

rentni davek

sama, ne da bi ga odtegnila
vlagateljem. Posojila daje na
osebni ali hipotekarni kredit
proti **5 1/2 %** in **5 %** obre-
stovanju. 14 52-53